

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ครูภาษาไทย และนักเรียน เกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาไทย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อหาสมรรถภาพครูภาษาไทยที่พึงปรารถนา
๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูภาษาไทย กับผู้บริหารการศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาไทย
๓. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูภาษาไทย กับนักเรียนเกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาไทย

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

๑. ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ๑๐ โรงเรียน ๆ ละ ๓ คน จำนวน ๓๐ คน
๒. ครูภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ๑๐ โรงเรียน จำนวน ๑๐๐ คน
๓. นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ๑๐ โรงเรียน จำนวน ๓๐๔ คน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม ๓ ชุด แต่ละชุดประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่สองเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาไทย ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า โดยครอบคลุมเนื้อหา ๒ ด้านคือ ด้านงานและหน้าที่ของครู และด้านทักษะของครูภาษาไทย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารการศึกษา ครูภาษาไทย และนักเรียนจำนวน ๗๐ คน แล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรที่ได้ออกมาแล้ว ได้รับแบบสอบถามกลับคือความคิดเห็นเป็นร้อยละ ๘๘.๓๐ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาการร้อยละ ค่าเฉลี่ยมีชนิดมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตลอดจนเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูภาษาไทย กับผู้บริหารการศึกษา และครูภาษาไทยกับนักเรียนโดยการหาค่า Z

สรุปผลการวิจัย

๑. ผู้บริหารการศึกษา ครูภาษาไทย และนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า สมรรถภาพที่จำเป็นมากที่สุดสำหรับครูภาษาไทย คือสมรรถภาพในการสอน และเตรียมการสอน ชยันและกระตือรือร้นในการปรับปรุงการสอน มีเหตุผล ใช้ภาษาไทยได้ดีทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน ด้ายทอดความรู้อย่างดี และพูดชัดเจนฟังเข้าใจง่าย สมรรถภาพที่จำเป็นน้อยคือสมรรถภาพในการแนะนำปรึกษาส่วนตัว และให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองนักเรียน ส่วนสมรรถภาพอื่น ๆ นั้น ส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นสมรรถภาพที่จำเป็นมาก

๒. ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารการศึกษา กับครูภาษาไทย เกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาไทย ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ที่แตกต่างกันได้แก่ สมรรถภาพในการจัดเก็บเอกสาร และอุปกรณ์การสอนเข้าหมวดหมู่ การใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ และดัดแปลงให้เหมาะสมกับวิชา ประสานงานกับครูใหญ่ เพื่อนร่วมงานและคนงาน มีศิลปะในการจูงใจ

๓. ความคิดเห็นระหว่างครูภาษาไทยกับนักเรียน เกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาไทย ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ ส่วนที่ไม่แตกต่างกันเลย ได้แกสมรรถภาพในด้านการแนะแนว

๔. ผู้บริหารการศึกษา ครูภาษาไทย และนักเรียนให้ความสำคัญของสมรรถภาพครูภาษาไทยที่ตรงกันคือ ด้านการประเมินผล การปกครองชั้นเรียน การแสวงหาความรู้ และการแนะแนว ส่วนสมรรถภาพอื่น ๆ นั้น ทั้ง ๓ กลุ่ม ให้ความสำคัญแตกต่างออกไปเล็กน้อย ที่ให้ความสำคัญแตกต่างกันมากคือ การมีอารมณ์ขัน ความรักและศรัทธาในอาชีพครูและวิชาภาษาไทย รักและหวังดีต่อเด็ก มีวิถีการนำเข้าสู่บทเรียน และเร้าความสนใจของนักเรียน ได้ดี ใช้กระดานดำเป็น สอนได้อย่างสนุกสนาน สอนให้นักเรียน ทำงานด้วยตนเอง สอนให้นักเรียนรู้จักคิดหาเหตุผล ตรวจงานอย่างมีประสิทธิภาพสรุปบทเรียนได้ชัดเจน มีศิลปะในการจูงใจ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างฉลาด มีความชำนาญในการออกข้อสอบ และจัดทัศนศึกษาสถานที่สำคัญที่ปรากฏในวรรณคดี

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยนี้พบว่า ในค่านงานและหน้าที่ สมรรถภาพที่จำเป็นมากที่สุดสำหรับครูภาษาไทยคือ การสอนและเตรียมการสอน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ฉนิท ญาณพิทักษ์ ที่กล่าวว่า ครูควรจะมีหน้าที่ดังหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ เตรียมการสอนและเตรียมงานล่วงหน้า ตรวจงานและสมุดแบบฝึกหัดของนักเรียน ออกข้อสอบ และวัดผล^๑ และสุรินทร์ สรสิริ ก็กล่าวว่า ครูที่มีการสอนดีนั้นจะต้อง

^๑ ฉนิท ญาณพิทักษ์, "หน้าที่ของครูกับสุขภาพของเด็ก, "

เตรียมการสอนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรสา เจนพนัส ควย คือ ในคานการสอนครูต้องเตรียมการสอน คนควาหาความรู้ ประกอบการสอนเป็นอย่างดี จัดกิจกรรมประกอบบทเรียน จัดอุปกรณ์เหมาะสม วัตถุประสงค์ควยวิธีต่าง ๆ ต้องมีความสามารถในการสอนดี มิใช่แต่เพียงความรู้ที่เท่านั้น

ในคานทักษะการสอนภาษาไทย พบว่าสมรรถภาพที่จำเป็นมากที่สุด ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ได้ดี พุคชัดเจน ฟังเข้าใจง่าย และใช้ภาษาไทยได้ดีทั้งการ ฟัง พุค อาน และ เขียน เพราะการถ่ายทอดความรู้เป็นหัวใจของการเป็นครู ม.ล.ปิ่น มาลากุล กล่าววาทกรรมความวา เป็นครูทรงคุณวิเศษ ๒ อย่างคือ เป็นผู้มีความรู้อย่างหนึ่ง และเป็นผูสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แกผู้อื่นอีกอย่างหนึ่ง ครูจึงควรวิชาทกอย่างและรู้ดีจริง ๆ อย่างหนึ่ง ในกรณีเช่นนี้ ครูจะถ่ายทอด ความรู้ได้ก็จะต้องมีสมรรถภาพอื่น ๆ ประกอบควย ดังที่ สจริต เพียรชอบ กล่าว วา ครูภาษาไทย จะมีสมรรถภาพในการถ่ายทอดความรู้ได้เช่นนั้น จะต้องเป็นผู้มี ความรู้ทางภาษาไทย และสามารถใช้ภาษาไทยได้ดี เป็นตัวอย่างแก่คนอื่นได้ หมั่น ปรบัปรุงตนเองให้มีความรู้ทันสมัยอยู่เสมอ มีศรัทธาอันแรงกล้าที่จะถ่ายทอดความรู้ และวิธีการสอนที่ดี พยายามสอนภาษาไทยควยวิธีการต่าง ๆ นี้่งจากการวิจัยของ

^๑ สุรินทร์ สรสิริ, "ครูคีนนั้นเป็นอย่างไร, " วิทยาคารย

๗ (กรกฎาคม ๒๕๑๕) : ๓ - ๕.

^๒ อรสา เจนพนัส, "การสำรวจวิธีสอนวิชาวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น สายสามัญในจังหวัดพระนคร, " วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิต- วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๐๘, ๒๖๔ - ๒๖๗.

"ม.ล.ปิ่น มาลากุล หลักการศึกษ พิมพ์ในงานฉลองอายุครบ ๕ รอบของ ม.ล.ปิ่น มาลากุล . ๒๔ ตุลาคม ๒๕๐๖, พระนคร : โรงพิมพ์พิณิชนิการจำกัด, หน้า ๒๖.

^๔ สจริต เพียรชอบ, "ความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทย" หน้า ๕ - ๖.

อมร จิตตมัย ก็พบว่า นักเรียนจะมีศรัทธาในตัวครูมากขึ้น ถ้าครูมีความรู้ดี และมีกวีวีธีที่จูงใจให้นักเรียนสนใจบทเรียน

ส่วนสมรรถภาพที่จำเป็นน้อยสำหรับครูภาษาไทย ได้แก่การแนะนำ ปัญหาส่วนตัว และให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองนักเรียน เพราะตามโรงเรียนต่าง ๆ จะมีบริการแนะนำ ซึ่งมีครูที่ทำหน้าที่แนะนำโดยเฉพาะอยู่แล้ว ถ้าครูภาษาไทย มาทำหน้าที่อื่นอีก ก็อาจจะเป็นการทำให้งานก้าวร้าวกัน ครูภาษาไทยจึงควรมีสมรรถภาพในค่านี้ออกสมควรเท่านั้น ที่สำคัญก็คือจะต้องมีความสามารถในการแนะนำ การเลือกวิชาเรียนในสาขาวิชาภาษาไทย ซึ่งจะช่วยให้เด็กเรียนเลือกวิชาเรียนได้ถูกต้อง และได้รับประโยชน์จากการเรียนวิชานั้น ๆ นอกจากนี้ อาจเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีทางภาษาไทย ให้เกิดขึ้นแก่เด็กเรียนได้อีกด้วย

เมื่อนำความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับครูภาษาไทยมาเปรียบเทียบกัน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน นอกจากสมรรถภาพในการมีศิลปะในการจูงใจเท่านั้น ที่แตกต่างกัน ผู้บริหารการศึกษาให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ ๕ ส่วนครูภาษาไทยให้เป็นลำดับที่ ๑๕ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉออ่อน เอี่ยมทราย ที่ว่า การสอนภาษาไทยจะมีประสิทธิภาพได้ ครูจะต้องจัดกิจกรรม เพื่อเร้าให้เด็กกระตือรือร้นที่จะเรียนภาษาไทย^๒ หมายความว่าครูจะต้องมีศิลปะในการจูงใจสูงที่จะโน้มน้าวจิตใจของเด็กให้สนใจภาษาไทยและอยากเรียน

^๑ อมร จิตตมัย, " การสำรวจวิธีสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สายสามัญของโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา " วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔, หน้า ๕๓ - ๕๕.

^๒ ฉออ่อน เอี่ยมทราย, " คำว่า ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอนภาษาไทย ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนหอวัง ปีการศึกษา ๒๕๑๒ " หน้า ๘.

ภาษาไทย แม่สุจริต เพียรชอบ ก็กล่าวว่ ครูควรจะได้ทราบทงขมึเกี่ยวกับ การเรียนรูทาง ๆ เช่นการเรวความสนใจ การเสริมกำลังใจควยการใหรางวัด และการลงโทษ ซึ่งการมีคิดปะในการจูงใจนี้จะช่วยทำให้ห้องเรียนมีบรรยากาศ น่ารักเรียน ผู้เรียนมีความสนุกสนานและรู้สึกว่ประสบความสำเร็จในการเรียน ครู จึงควรต้องมีสมรรถภาพในคานนี้สูงควย

ความคิดเห็นของครูภาษาไทยกับนักเรียน เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ส่วนที่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันใดแกสมรรถภาพในคานการปกครองชั้นเรียนและการ แนะนำ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของกรมการฝึกหัดครู ว่ควรรฝึกอบรมครู ให้มีความสามารถในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียน และสามารถปกครอง นักเรียน หรือควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนภายในห้องเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

๑. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบความคิด เห็นเท่านั้น มิได้ศึกษาถึงตัวแปรที่จะมีผลต่อการวิจัย จึงควรจะได้มีการศึกษาควว เพศ อายุ ประสบการณ์ หรือคุณวุฒิ มีส่วนที่จะทำให้ผลการวิจัยเปลี่ยนแปลงไป หรือไม

^๑ สุจริต เพียรชอบ. "ความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทย" หน้า ๖.

^๒ ฝึกหัดครู, กรม. (หน่วยศึกษานิเทศก์), เอกสารการประชุมปฏิบัติการ เกี่ยวกับการสอนแบบจุดภาค (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๑๔), หน้า ๒๒.

๒. สถาบันผลิตครูควรเน้นในด้านการจัดความรู้และทักษะพื้นฐานให้แก่ นักศึกษามากขึ้น ทั้งในด้านการไวยากรณ์ และทักษะการสอนภาษาไทย โดยจัด ประสบการณ์ตรงให้ก่อนที่นักศึกษาจะออกไปเป็นครูภาษาไทยอย่างแท้จริง และอาจ ใช้ผลการวิจัยนี้เป็นเกณฑ์ประเมินผลสมรรถภาพการสอนภาษาไทยของนักศึกษาได้

๓. ผู้บริหารการศึกษาควรถือเป็นหน้าที่ว่า จะต้องคอยกระตุ้นให้ครู ภาษาไทย มีความตื่นตัว หมั่นปรับปรุงตนเองให้มีความทันสมัยในด้านการสอนอยู่เสมอ โดยอาจจะใช้ผลการวิจัยนี้เป็นเกณฑ์ประเมินผลสมรรถภาพครูภาษาไทย และพิจารณา ประสิทธิภาพของงานได้

๔. ครูภาษาไทยควรปรับปรุงบุคลิกภาพของตนในส่วนที่บกพร่องให้ เหมาะสม เพื่อนำมาช่วยเสริมสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน

๕. ควรศึกษาสมรรถภาพครูภาษาไทยในด้านความคิดเห็นของนักเรียน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๖. ควรศึกษาอิทธิพลของภาษาถิ่นของไทยว่าน่าจะมีผลต่อสมรรถภาพ ครูภาษาไทยหรือไม่

๗. ศึกษาลักษณะของครูภาษาไทยที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครู ผู้บริหารการศึกษา และนักเรียน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย